

ПРАВО

УДК 346.7 : 339 : 621.31

ОПТИМІЗАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ФОРМИ ГЕНЕРУЮЧОЇ КОМПАНІЇ У ПОРІВНЯЛЬНО- ПРАВОВОМУ КОНТЕКСТІ

*O. Ю. Битяк, кандидат юридичних наук, асистент
Національний університет «Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»*

На основі прогнозу реалізації завдань Енергетичної Стратегії України на період до 2030 року щодо перетворення генеруючих компаній з державних підприємств на акціонерні товариства проаналізовано юридичні та економічні наслідки такого кроку. У зв'язку з цим запропоновано вдосконалити правові форми такого перетворення, аби основні приватні та публічні інтереси були забезпечені.

Ключові слова: генеруюча компанія, суб'єкт господарювання, публічне акціонерне товариство, корпоративний інвестиційний фонд.

Постановка проблеми. Прийняття Енергетичної Стратегії України на період до 2030 року поставило низку питань щодо перспективного реформування електроенергетичного законодавства України, адже Стратегія містить надзвичайну кількість трансформаційних завдань. Як уявляється, не всі вони є достатньо обґрунтованими і в окремих випадках інспіровані корпоративними інтересами окремих фінансово-промислових груп. Тому повернення планів держави в електроенергетичній сфері до загальнодержавного інтересу, потреб стабільного і безпечного функціонування генеруючих підприємств є нагальним політичним, економічним та правовим завданням.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематика розвитку електроенергетичного комплексу та правового забезпечення його функціонування традиційно є предметом уваги науковців-економістів та юристів. Серед останніх названу тематику активно розвиває П. Лахно, Ю. Шемщученко, Г. Балюк, але саме проблема перетворення організаційно-правової форми генеруючих компаній як суб'єктів господарювання та його суспільно-економічних і юридичних наслідків в юридичній літературі не досліджена.

Формулювання цілей. Метою статті є з'ясування базових зasad інтересів формування господарсько-правового забезпечення діяльності генеруючих

компаній як суб'єктів господарювання. У цьому сенсі пропозиція Стратегії щодо перетворення державних підприємств на публічні акціонерні товариства потребує з'ясування всіх значущих динамічних аспектів її реалізації, адже ціна питання — енергетична безпека країни.

Виклад основного матеріалу. Вважаючи особливості правового регулювання ринків фінансових послуг за дуже умовну аналогію регулювання ринку електроенергетики, в ескізному порядку розглянемо основні господарсько-правові засоби, що їх використовує законодавець для захисту публічних інтересів, в частині врегулювання статусу суб'єктів відповідних ринків. Слід погодитись із К. Масляєвою, яка зауважує, що аналіз наукової літератури свідчить про недостатнє розроблення питання правового статусу суб'єктів ринків фінансових послуг. Це особливо стосується правового становища ломбардів, довірчих товариств, кредитних спілок, факторингових компаній, інститутів спільного інвестування та ін. Okрім того, досі не було зроблено спроби проаналізувати правовий статус професійних суб'єктів ринків фінансових послуг, що дозволило б визначити обґрунтовані та достатні вимоги до правового статусу фінансових посередників з метою гармонізації механізму державного регулювання даного ринкового сектору [1, с. 37].

Але неможливо не звернути увагу на те, що цей висновок є цілком слушним і для правового закріплення статусу суб'єктів електроенергетики. Таким чином, першочерговим питанням слід визначити проблему підходів, критеріїв аналізу особливостей правового статусу суб'єктів що здійснюють діяльність на ринках, які знаходяться у фокусі особливого співвідношення публічних та приватних інтересів щодо їх функціонування. Говорячи про суб'єктів ринків фінансових послуг, К. Масляєва слушно визначає такі:

- коло фінансових послуг, що надаються таким суб'єктом;
- сфера, конкретний вид ринку фінансових послуг, на якому діє даний суб'єкт;
- функціональні засади діяльності фінансових посередників;
- організаційно-правова форма, в якій вони створюються;
- вимоги до власника капіталу та інвестиційна політика самого суб'єкта [1, с. 37].

Зазначимо, що законодавче регулювання ринків фінансових послуг умовно є дворівневим, якщо залишити за дужками вищий рівень регулювання — ГК України. Так, умовно перший рівень утворює Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» [2]. Другий рівень утворюється законодавством, що врегульовує діяльність окремих типів суб'єктів ринків фінансових послуг, зокрема, закони України «Про банки і банківську діяльність» [3], «Про інститути спільного інвестування» (пайові та корпоративні інвестиційні фонди) [4], «Про страхування» [5], «Про недержавне пенсійне страхування» [6] та ін.

Так, у Законі України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» законодавець структурно виділив окремий розділ III «Умови створення і діяльності фінансових установ», в якому врегулював, зокрема, основні кваліфікаційні вимоги щодо доступу фінансової установи до ринку фінансових послуг як суб’єкта професійної діяльності. Так, крім формальних реєстраційно-ліцензійних умов отримання права на здійснення діяльності, у ст. 7 цього Закону визначено такі умови:

- облікова і реєструюча система відповідають вимогам, установленим нормативно-правовими актами;
- внутрішні правила фінансової установи узгоджені з вимогами законів України та нормативно-правовими актами державних органів, що здійснюють регулювання та нагляд за ринками фінансових послуг;
- професійні якості та ділова репутація персоналу відповідають установленим законом вимогам.

Зрозуміло, що законодавець мав на меті сформулювати вимоги до допущення професійного суб’єкта на ринок фінансових послуг у найбільш загальному вигляді, але і такий рівень дозволяє з'ясувати його підходи. Ми бачимо, що, по-перше, вимога, яка стосується загальних особливостей власне фінансових послуг, що передбачає роботу з фінансовими активами, котрі вимагають чіткого обліку, реєстрації, визначення вартісного складу тощо.

По-друге, внутрішній порядок діяльності, режим використання залучених фінансових активів з низки міркувань вимагають підпорядкування регулюючому впливу з боку спеціального органу держави, призначенному здійснювати державне регулювання та нагляд, що є специфічним завданням, пов’язаним із розробленням певних нормативів такої діяльності, зокрема, з метою забезпечення стабільності функціонування ринку як такого та його окремих підсистемних утворень.

По-третє, фінансовий ринок, а у його складі — ринки фінансових послуг вимагають високих професійних якостей персоналу, що і реалізується у вигляді нормативно встановлених освітніх, професійно-досвідчих та репутаційних вимог до зaintяття ключових посад у відповідних фінансових установах.

Неможливо утриматися від зауваження, що тією чи іншою мірою, всі названі види умов здійснення діяльності можуть бути віднесені і до діяльності на електроенергетичному ринку, де також є надзвичайно важливими та вимогливими до професійного здійснення виробничих обов’язків і завдань.

Слід зазначити, що ст. 8 названого Закону присвячено визначеню організаційно-правової форми суб’єкта фінансових послуг, але, враховуючи загальний характер регулювання цього рівня, норма не встановлює будь-яких вимог, адже це є більш логічним для спеціального законодавства, яке власне і містить такі спеціальні вимоги щодо організаційно-правових форм банків, страхових компаній тощо. Важливим в обговорюваному контексті є вимоги

до капіталу фінансових установ, врегульовані у ст. 9 Закону. Нормами цієї статті передбачено, що законами України, які регулюють окремі ринки фінансових послуг, визначаються розміри мінімального капіталу та загальні вимоги до регулятивного капіталу, який є необхідним для функціонування установи. Нормами цієї самої статті врегульовано вимогу внесення до статутного капіталу часток у грошовій формі, які мають бути розміщені на банківських рахунках тощо. Таким чином, законодавець піклується про склад активів відповідних суб'єктів, порядок їх формування з метою забезпечення ефективної та цілеспрямованої діяльності з надання саме визначених фінансових послуг. Виникає запитання: а чи є актуальними названі підходи до електроенергетичної галузі? Чи не є важливим питання, за рахунок яких активів формується статутний капітал електроенергетичних підприємств, чи достатньо його розмірів для повноцінної виробничої діяльності з урахуванням необхідності інноваційного оновлення основних виробничих фондів?

Розділ III Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» серед умов створення та діяльності фінансових установ встановлює спеціальний правовий порядок, зокрема, щодо ухвалення рішень при конфліктінтересів (ст. 10), достовірності реклами та інформації (ст. 11), реалізації права клієнта на інформацію (ст. 12), здійснення реорганізації та ліквідації фінансових установ (ст. 13), проведення зовнішнього аудиту (ст. 15), створення об'єднань фінансових установ (ст. 16), забезпечення попередження легалізації коштів, приданих протиправним шляхом (ст. 18), та реалізації деяких інших правовідносин [2]. Названий перелік окремих сторін створення та функціонування фінансових установ пов'язаний зі специфічною природою реалізації самих фінансових послуг, а тому для інтересів врегулювання відносин в електроенергетиці не підлягає прямій аналогії. Винятком можна було б назвати умову проведення зовнішнього аудиту, що має універсальне значення для забезпечення стабільності функціонування підприємств та попередження ризикових управлінських рішень з боку їх виконавчих органів, а також здійснення реорганізації та ліквідації. Адже важко уявити ліквідацію підприємства у сфері електроенергетики, що здійснюється за рішенням його засновника або учасників, без урахування наслідків для функціонування єдиної енергетичної системи як такої.

Отже, слід констатувати, що навіть на узагальненому для всіх ринків фінансових послуг рівні законодавець визнав за доцільне визначитись із колом специфічних аспектів правового регулювання і закріплення певних умов створення та функціонування відповідних суб'єктів господарювання.

У подальшому, на рівні регулювання діяльності окремих видів суб'єктів ринків фінансових послуг, законодавець конкретизує свої вимоги до їх правового становища та порядку функціонування. Як уявляється найбільш ілюстрованим у цьому контексті може бути банківське законодавство про

інститути спільногоЯ інвестування. Так, відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність» предметом спеціальної правової врегульованості є організаційно-правова форма банків, яка згідно зі ст. 6 встановлюється у формі акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю та кооперативної господарської організації. У статтях 7 і 8 Закону встановлено суспільно значущі аспекти організаційно-правових форм державних банків, включаючи особливості їх створення, управління, змін розмірів статутного капіталу тощо [3]. Забігаючи уперед, слід зазначити, що цей досвід може бути «імпортований» до сфери визначення правового становища енергетичної, зокрема електроенергетичної або електрогенеруючої, компанії з урахуванням особливостей, пов’язаних з належністю корпоративних прав щодо її активів до суб’єктів приватного права, держави, територіальної громади тощо.

Заслуговує на увагу також встановлення законодавчо визначених вимог до розмірів статутного капіталу (ст. 31), порядку його формування (ст. 32), особливостей здійснення емісії власних акцій та порядку їх розміщення, що врегульовані у ст. 33 названого Закону. Останнє положення видається також достатньо актуальним для електроенергетичної галузі, оскільки залежно від сформованих законодавцем вимог можна встановити необхідну конфігурацію різних публічно-приватних інтересів щодо суб’єктів електроенергетики. Адже такими інтересами є і залучення інвестицій для розвитку, особливості їх спрямування та використання за цільовим призначенням, здійснення та збереження за державою контролю над електроенергетичними компаніями, за собами корпоративного контролю, недопущення концентрації економічної влади в енергетичному секторі з боку одного чи групи приватних власників корпоративних прав на енергетичні активи галузі, у тому числі через встановлення прямих обмежень на розміри пакетів акцій, або визначення відповідних спеціальних механізмів розміщення цих акцій, що перешкоджали б досягненню такої концентрації, тощо.

У цьому сенсі цікавим є положення ст. 34 розглядуваного Закону, що регламентує суттєву участю юридичної чи фізичної особи в банківській установі шляхом прямого або опосередкованого володіння чи контролю відповідно 10, 25, 50, 75 відсотків статутного капіталу банку або прав голосу в органах його управління. Названою статтею Закону встановлено порядок отримання письмового дозволу Національного банку України. Закон встановлює також підстави для відмови у наданні такого дозволу, що мають адекватне безпеці фінансового ринку значення.

Надзвичайно важливим є положення ст. 48 Закону України «Про банки і банківську діяльність», що стосується обмежень відносно діяльності банків [3]. Зміст цієї статті Закону — досить типовий для принципів регулювання діяльності на ринках фінансових послуг і полягає у визначенні спеціальної правосуб’єктності відповідних юридичних осіб. Так, зокрема, банкам

забороняється діяльність у сфері матеріального виробництва, торгівлі та страхування. Зазначене положення спрямовує діяльність банківських установ виключно на здійснення банківських операцій, концентрацію на цьому напрямі діяльності усіх матеріальних і нематеріальних ресурсів, активів суб'єктів господарювання. Значною мірою таке обмеження компенсується наданням виключних правомочностей щодо депозитних, розрахункових та кредитних операцій. У цьому сенсі виникає припущення щодо з'ясування доцільності встановлення такого типу спеціальної правосуб'єктності електроенергетичних підприємств. Адже, враховуючи життєву важливість їх функціонування для виробничого сектору економіки, слушно може бути пропозиція спрямовувати їх виробничу діяльність виключно на виробництво, передавання та розподіл електричної енергії. Вважаємо, що будь-яка диверсифікація виробничого профілю суб'єктів електроенергетики негативно позначатиметься на стані технічного оснащення, безпеки виробництва, рівня менеджменту підприємств, у перспективі створюючи потенційні загрози їх повного перепрофілювання тощо. Зрозуміло, що інтереси ефективного функціонування єдиної електроенергетичної системи України можуть бути більшою мірою забезпеченими в умовах уведення спеціальної профільної правосуб'єктності електроенергетичних підприємств. Слід ураховувати також високий ступінь природного монополізму в галузі, що тільки посилює актуальність запропонованої новели.

Заслуговують на увагу статті 37–41 Закону України «Про банки і банківську діяльність», якими встановлено специфіку здійснення корпоративного управління та контролю в банківських установах з урахуванням необхідності забезпечення імперативів у функціонуванні сектору банківських послуг, зокрема, забезпечення безпеки банківської системи України, безперебійного характеру інвестиційного процесу в економіці.

Ураховуючи, що докладний аналіз правового становища юридичних осіб — суб'єктів ринків фінансових послуг не входить до предмета даного дослідження, а здійснюється у порівняльно-правовому контексті, слід зазначити, що особливістю регулювання публічних акціонерних компаній в електроенергетичному секторі може бути обов'язковий порядок уведення до складу спостережних рад таких компаній представників НКРЕ, тощо.

У цілому ж слід констатувати: розробленість, глибина урахування найскладніших комбінацій між приватними та публічними інтересами, що виникають на ринках фінансових послуг, деталізація правового врегулювання їх реалізації на цих ринках здійснені законодавцем на декілька порядків краще, ніж в електроенергетичному секторі. (Хоча слід зазначити, що і це не попередило тяжких наслідків світової фінансової кризи у банківському секторі країни.)

У цьому контексті актуальними уявляються також кваліфікаційні та репутаційні вимоги до керівників банків, передбачені у ст. 42 Закону України

«Про банки і банківську діяльність». Ці вимоги є актуальними, адже іх здійснення призначено на керівні посади в умовах приватного корпоративного сектору, може відбуватися за різними мотивами і під впливом різноманітних корпоративних конфліктів та ін. Таким чином, встановлені законом вимоги, зокрема щодо попереднього досвіду та успішності керівної діяльності, є виправданими і доцільними. Відповідно, повторюючись, слід наголосити на тому, що в умовах корпоратизації суб'єктів електроенергетичного сектору, яка так наполегливо запроваджується в Енергетичній Стратегії, інкорпорація відповідних вимог стосовно керівних посад електрогенеруючих компаній є актуальним питанням удосконалення енергетичного законодавства.

Певний інтерес в обговорюваному контексті становить також правове регулювання створення та діяльності корпоративних інвестиційних фондів. Вимоги законодавця до організаційно-правової форми, правосуб'ектності та інших параметрів є певною мірою подібним до вимог щодо банківських установ, але мають і свої сутнісні відмінності. Так, у ст. 10 Закону України «Про інститути спільного інвестування» (пайові та корпоративні інвестиційні фонди) встановлено, що корпоративний інвестиційний фонд створюється у формі публічного акціонерного товариства і здійснює діяльність виключно у сфері спільного інвестування, тобто Закон жорстко спрямовує діяльність інвестиційного фонду через фіксацію його спеціальної правосуб'ектності, не передбачаючи будь-якої диспозитивності у цьому питанні. Більш того, змістом ст. 12 названого Закону законодавець обмежує діяльність корпоративного ICI у сфері закріпленої правосуб'ектності низкою заборон, зокрема, залучення кредитів у розмірах, що перевищують 10 % статутного капіталу, надання під заставу активів в інтересах третіх осіб, створення будь-яких спеціальних або резервних фондів тощо [4].

Традиційно для фінансової установи законодавець у ст. 10 згаданого Закону встановлює вимоги до порядку і складу статутного фонду корпоративного ICI, що формується.

Специфічним моментом у функціонуванні корпоративних інвестиційних фондів є те, що їх органами згідно зі ст. 14 Закону як акціонерним товариством, визначено тільки загальні збори акціонерів та спостережна рада. Відповідно до ст. 11 Закону управління активами такого ICI на підставі відповідного договору здійснює компанія з управління активами, тобто структура замість формування власного виконавчого органу перебуває під зовнішнім управлінням, хоча принциповою є його договірна основа щодо здійснення.

У цьому сенсі цікавим є конкретне змістовне наповнення законодавчо визначеної компетенції загальних зборів та спостережної ради, що відбувають специфіку діяльності корпоративних ICI, але їх докладний аналіз виходить за межі нашого дослідження. Важливо те, що чинне законодавство містить дуже цікавий арсенал спеціальних господарсько-правових засобів, котрі дозволяють

типу господарської діяльності творчо і адекватно визначити особливості створення організаційно-правових форм та діяльності окремих видів суб'єктів господарювання.

Констатуючи достатньо великий досвід вітчизняного законодавця щодо застосування різноманітних господарсько-правових засобів конструювання правових статусів та режимів функціонування суб'єктів господарювання в тому чи іншому секторі національної економіки, враховуючи при цьому специфічну і різноманітну конфігурацію поєднання публічних та приватних інтересів, тим не менш необхідно вивести розгляд цього питання на системний рівень вивчення. Адже системний підхід базується на цілісному баченні досліджуваних об'єктів, явищ та процесів і визнається найбільш універсальним та адекватним методом аналізу і дослідження будь-яких складних технічних, економічних, політичних та інших систем, оскільки система являє собою сукупність взаємопов'язаних елементів, об'єднаних єдністю мети та функціональною цілісністю, і при цьому властивості самої системи не можуть бути зведені до суми властивостей її елементів. Елементи об'єднуються у систему в результаті формування узгодженої взаємодії у щось нове, котре отримує імперативні якості, які цим елементам до об'єднання не були притаманні.

Системні дослідження об'єкта, як правило, зводяться до структурних та функціональних досліджень. При структурному досліженні його предметом, є склад, конфігурація, типологія; при функціональному — динамічні характеристики, стійкість, ефективність, тобто все те, що при незмінній структурі системи залежить від властивостей її елементів. Таким чином, електроенергетичний сектор слід розглядати як повну економічну систему (якій кореспондує система норм правового регулювання), що має власний елементний склад, інфраструктуру реалізації внутрішніх і зовнішніх зв'язків, блоки самоорганізації та управління. У цьому сенсі згідно з системологічними підходами під елементом системи розуміють об'єкт, що виконує певні функції і не підлягає подальшому розподілу в межах поставленого завдання. Сукупність усіх елементів системи утворює її склад, що визначається повним переліком його елементів [7, с. 60].

Цілком зрозуміло, що склад елементів електроенергетичної системи є різноманітним, але щонайменше дві основні його категорії можна чітко визначити: енергогенеруючі компанії (що мають внутрішню диференціацію, але є функціонально однорідними), а також енергопостачальники (учасники оптового ринку електричної енергії, які купують її з метою продажу споживачам).

Слід зазначити, що в процесі приватизації — суб'єктів електроенергетики, у тому числі енергогенеруючих компаній та компаній, що займаються енергопостачанням, з точки зору теорії систем відбувається процес умовної трансформації системи із закритої у відкриту. І. Прангвішвілі

вважає, що за критерієм взаємодії із середовищем або іншими системами самі системи можуть класифікуватися на відкриті та закриті (замкнені та ізольовані). Система є закритою у разі, якщо вона внутрішньо не взаємодіє, не обмінюються з жодними іншими системами. У реальному світі, зазначає автор, повністю закритих систем не існує, вони існують теоретично. Відкриті системи постійно взаємодіють з оточуючим середовищем або з іншими системами, і при цьому відбувається обмін речовин, енергії, інформації. Відкриті системи не можуть існувати без взаємодії з середовищем або з іншими системами [8, с. 71, 72].

Гомогентність елементного складу суб'єктів електроенергетики до початку приватизації робила таку систему умовно закритою, адже державні підприємства, засновником яких була держава, відповідно до особливостей організаційно-правової форми державного унітарного підприємства, та управлінський блок системи — Мінтопенерго та НКРЕ утворювали в електроенергетичному секторі своєрідний режим функціонування, коли управлінцем є держава, а функціональні завдання виконуються елементами системи, які також є економічними агентами держави, створеними і наділеними спеціальною правосуб'єктністю абсолютно для того, аби виконувати власні функції та управлінські рішення на електроенергетичному ринку.

Майже тотальна зміна організаційно-правової форми суб'єктів господарювання — енергопостачальників, а з часом і прихід приватизаційних процесів до сфери генерування електричної енергії в контексті масштабних планів згідно з Енергетичною Стратегією щодо подальшої реорганізації суб'єктів електроенергетики в публічні акціонерні компанії мають означати якісну трансформацію елементного складу електроенергетичної системи. Це не може не вплинути на внутрішньосистемні зв'язки само по собі, але слід наголосити на тому, що у певному розумінні така реорганізація означатиме «відкриття» системи. Адже публічне акціонерне товариство має свою органічною метою — публічне розміщення акцій, що передбачає здійснення лістингу на певній фондовій біржі, мінливий склад акціонерів-влодільців корпоративних прав щодо цілісного майнового комплексу електроенергетичного підприємства відповідно до мотивів та рішень основного кола акціонерів. Все це призводить до того, що у такій системі утворюються фактично два блоки управління — централізований і децентралізований. Централізоване управління здійснюється державою в особі спеціалізованих органів, наділених відповідними організаційно-господарськими повноваженнями, а децентралізоване, зовнішнє управління утворюють акціонери, що володіють контрольними пакетами акцій стосовно суб'єктів електроенергетики — публічних акціонерних компаній. Децентралізованим воно є остильки, оскільки корпоративні права щодо різних електроенергетичних компаній у силу пропонованого Енергетичною Стратегією та Законом України «Про акціонерні товариства» публічного розміщення акцій, придбати які може достатньо широке коло інвесторів, а також через те, що у межах акціонерів однієї й тієї самої компанії можуть

відбуватися суттєві зміни у складі акціонерів та розподілі між ними акцій, у тому числі шляхом виникнення та розв'язання корпоративних конфліктів.

I. Прангвішвілі вважає, що умови самоорганізації або дезорганізації відкритих систем різноманітної природи можуть діагностуватися на основі застосування загальносистемної закономірності зростання та зменшення ентропії. Для стабілізації відкритих систем необхідно навчитися раціонально управляти ентропійними процесами в системах, у тому числі моментом ентропійної рівноваги, або критичним рівнем організації систем, амплітудою і частотою ентропійних коливань, відведенням надлишкової ентропії з систем ззовні тощо [8, с. 20].

Виникнення двох конкурючих блоків управління, а слід визнати, що один блок працює на реалізацію публічних інтересів, а інший — приватних, створює можливість розвитку ентропійних процесів у системі, якщо вона структурно не буде адекватною до зазначених змін. У той же час системологи зазначають, якщо існуюча рівновага системи зазнала зовнішнього впливу, що змінює будь-яку з умов рівноваги, то у ній виникають процеси спрямовані на протидію цій зміні [7, с. 121].

Висновки. Пропозиція, зафіксована в Енергетичній Стратегії України щодо реорганізації суб'єктів електроенергетики у публічні акціонерні компанії як напрямок законодавчої політики у цій сфері, не може бути реалізована без урахування системно-структурних наслідків такої реорганізації для усієї електроенергетичної системи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Луць В. В. Заключение и исполнение хозяйственных договоров / В. В. Луць. — М. : Юрид. лит., 1978. — 143 с.
2. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III // Відом. Верхов. Ради України. — 2002. — № 1. — Ст. 1.
3. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III // Відом. Верхов. Ради України. — 2001. — № 5. — Ст. 30.
4. Про інститути спільногоЯ інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди) : Закон України від 15.03.2001 р. № 2299-III // Відом. Верхов. Ради України. — 2001. — № 21. — Ст. 103.
5. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96 // Відом. Верхов. Ради України. — 1996. — № 18. — Ст. 78.
6. Про недержавне пенсійне страхування : Закон України від 09.07.2003 р. № 1057-IV // Відом. Верхов. Ради України. — 2003. — № 47-48. — Ст. 372.
7. Качала В. В. Основы теории систем и системного анализа : учеб. пособие для вузов / В. В. Качала. — М. : Горячая линия — Телеком, 2007. — 216 с.
8. Прангвишвили И. В. Системный подход и общесистемные закономерности / И. В. Прангвишвили. — М. : СИНТЕГ, 2000. — 528 с.

ОПТИМИЗАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІОННО-ПРАВОВОЇ ФОРМЫ ГЕНЕРИРУЮЩЕЙ КОМПАНІЇ В СРАВНИТЕЛЬНО- ПРАВОВОМ КОНТЕКСТІ

Битяк А. Ю.

На основании прогноза реализации задач Энергетической Стратегии Украины на период до 2030 года относительно преобразования генерирующих компаний из государственных предприятий в акционерные общества проанализированы юридические и экономические последствия такого шага. В связи с этим предложено усовершенствовать правовые формы такого преобразования, чтобы основные частные и публичные интересы были обеспечены.

Ключевые слова: генерирующая компания, субъект хозяйствования, публичное акционерное общество, корпоративный инвестиционный фонд.

OPTIMIZATION OF ORGANIZATIONAL AND LEGAL FORM OF GENERATING COMPANY IN COMPARATIVE AND LEGAL CONTEXT

Bytiak O. Yu.

Legal and economic consequences of transformation of generating companies from state enterprises into joint-stock companies on the basis of the forecast of realization of the tasks of Energy strategy of Ukraine for the period till 2030 are analyzed in the article. According to this, the author suggests to improve legal forms of such transformation in order to secure basic private and public interests.

Keywords: generating company, economic subject, public joint-stock company, corporative investment fund.

УДК 346.14:332.82

ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНАВАННЯ РИНКУ БУДІВНИЦТВА ЖИТЛА

О. П. Ковальова, здобувачка

Національний університет «Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»

Визначено поняття «будівельний ринок» у його інституційному та господарсько-правовому сенсі. Досліджено питання правового регулювання ді-